

90 SEKUND

LAGT TIL RÆTTIS: Leo Poulsen

DÁVUR WINTHER

Lurti eftir Abbey Road aftur og aftur

TAÐ SIGUR **DÁVUR WINTHER**, MENTANARLEIARI Í **KLAKSVÍKAR** BÝRÁÐ, SUM HELDUR **STARVIÐ** VERA FJØLBROYTT, **SJÁLVSTØÐUGT** OG MARGLITT. HANN **FEGNAST** UM, TÁ **FAMILJAN** HEVUR TAÐ **GOTT**, OG ALT **RÆST**, FISKUR OG **KJØT**, ER **GÓÐUR** MATUR

Hvat er títt starv?

Mentanarleiðari.

Hvat er tað besta við starvinum?

Fjølbroytt, sjálvstøðugt og marglitt. At vera kreativur, samstundis sum partar av starvinum eru rættiliga ítøkiligir og nágreiniligir. Samskifti við nógv fólk og hitti nógv fólk.

Hvørjar eru strævnu løturnar?

Smíða fíggarætlan. Tá ið alt ikki gongur eftir vild og avtalur ikki verða hildnar. Tá ið samskiptið ikki er nóg ítøkiligt, og greiðir málsteningar ikki eru fyri tí, tú fæst við. Tá ið politikarar fara niður í smálutir.

Hvønn tónleik dámar tær best?

Allan tónleik at kalla – popp og rock, kór- og hornónleik og ikki minst symfoniskan tónleik, sum ofta dettur yvir í tað klassiska. Kanska er tað tí, eg ongantið sleppi Abbey Road av Beatles – henni lurti eg eftir aftur og aftur. Kanska er tað tí, hon er ein góð blanding av rock, men samstundis rættiliga symfonisk – góður symfoniskur rockur, um nakað eitur so, sum bara George Martin kann blanda hann. Annars havi eg verið nakað í kóri og hornónleiki og havi m.a. sungið við í onkrum oratorium, tað er ein frálík kensla, tá ið alt brúsar og gongur upp í eina hægri eind.

Hvat ger teg í góðum lag?

Generelt tá ið Norðborg, Gadus og allir hinir mongu bátarnir liggja fullløddir við kai í Klaksvík. Annars tá ið familjan hevur tað gott, og tað gongst børnunum væl. Ein túrur í fjøllunum bæði, í góðum og í ringum veðri, lættir altíð sinnið. Serliga at sita í smáttuni undir Hvítubúgv og smáfilosofera eftir ein góðan túr er frálíkt. Tá ið allir partar draga somu línu og vera partur av hesum ráki.

Hvat ger tú í frítíðini?

Alt ov lítið. Skrivi eitt sindur. Fyrr var eg raskur í kóri og hornorkesttri. Eri tó í onkrum felagsskapi. Men ein túr í fjøllunum dámar mær væl.

Hvørjum hyggur tú eftir í sjónvarpinum?

Serliga tíðindasendingum og dokumentarasendingum. Ikki so nógv filmar og tilíkt undirhald.

Hvussu eru tínir matvanar?

Teir eru ikki ítøkiligir, eti tíverri alt, »sum fyri kjaftin rekur« – ikki kræsin. Mær dámar væl at gera mær ómak við tí, sum kemur úr hjallinum, eisini grind og spik. Annars royni eg at hava eitt rímlígt býti millum at eta kjøt og fisk og so onkrar breyð-dagar inn ímillum. Umráðandi at halda máltíðirnar og ikki eta út á kvøldið.

Hvør er tín lívrættur?

Alt ræst – fiskur og kjøt, er frálíkur matur. Men ikki um at tala visnað grind smakkar almikið væl. Havi einaferð verið í Japan, har vit nógvir staðir fingi Sukijaki, sum smakkaði frálíka væl og er lætt at eta – fellur ikki tungt. Har skert tú tunnar flísar av lamba- neyta- kyllinga- og øðrum kjøti og letur soppar og als kyns grønmeti í eina fond av Kikoman, olju og Sake. Tað er ein frálíkur rættur afturvíð rís og hvítleyksbreyð, har øll sita um ein stóran pott við hvør sínum spóni ella snældu og fáa sær.

Dámar tær at gera mat sjálvur?

Ja, alt ov væl! Mær dámar væl at kela fyri matinum og taki mær góða tíð framman fyri grýtunum. Sósini geri eg oftan nógv burtúr. Onkuntíð baki eg okkurt og havi eisini verið hovmeistari við onkrum smærri selskap. Havi tá fingið uppskot um at, »tú burdi verið kokkur«...

Hvør bók liggur á náttborðinum?

Gaven, av Spencer Johnson.

UMAFTURAFTURUM HØGNI DJURHUUS

Móðurmálsviðursløn 2012

Kaffigrugg

Fyri tveimum miðladøgum og tiggju krússum av kaffi síðani kundi tú steindoyggja við brestin á staðnum so tað ikki lirrði i tær av fleiri enn hálvum triðja koppi av kaffi um dagin.

Í gjár kundi tú liva longur enn øldina, og liva væl eisini, ikki bara hóra, drekkur tú minst eina kannu um dagin, helst tvær.

Kaffi er, sambært granskarum og vísindafólki og øðrum sjálvlókum fólki, sum vita so væl kósina millum skerini á lívsleiðini, kaffi er, siga tey, skaðiligt og drepanði annan hvønn dag og heilsugott og ódeyðiligerandi annan hvønn.

Hvørjum skulu vit trúgva? Vit kasta lut og fáa okkum upp í aftur krússið í meðan.

Nú siga tey gera kaffi, ja, onkur sigur bryggja kaffi. Fyrr søgdu tey, at tey kókaðu kaffi. Nú skal vatnið bara vera 98 stig. Tá eg geri kaffi, er tað so sterkt, at tey siga, tað er hvørki kókað ella bryggjað, men steikt.

Kaffi skal vera sterkt, krútssterkt, annars kanst tú tað sama drekka UV-gelt vatn.

Ivaleyst var meira veiggj í kaffi fyrr, sum í øllum øðrum, áðrenn tey heilsufremjandi frelstu fingi eina av sínum gleðikøvandi opinberingum í starvsstovuni. Ov nógv eitur er í kaffinum. Kaffisutl drepur.

Og so kom enn ein pseudo-vøra, kaffi við ongum koffeini. Kaffilíki, kaffisurrogat.

Alt, sum smakkar væl og ikki minst virkar væl, fæst nú uttan tað, sum smakkar væl og virkar væl. Light my ass.

Roynið at festa í eina leit okkurt. Tað brennur ikki.

Meðan vit bíða eftir næstu hávísindaligu niðurstøðuni um kaffi, ræður um at drekka so nógv kaffi sum gjørligt, tí beint nú er tað gott fyri alt, eisini trúvirðið og opinleikan, men tibetur ikki fyri fólkaræðið. Føroyingar drekka alt ov lítið kaffi. Tað er so dýrt, so dýrt.

Nú valdast kaffi sjálvandi. Tú kanst fáa brúnt, lunkað vatn, sum

tey rópa kaffi, eitt nú í flogførum. Og tú kanst fáa heitan, sterkan gudadrykk frá teimum fáu úrvaldu, sum duga at gera kaffi. Tey eru fá, sera fá.

Til ber at lata annað út í kaffi enn vatn og mjólk. Brennivín til dømis. Dyggasta uppskriftin, sum ikki slær falskar mentir, er henda: legg eina krónu í krússið, stoyt so kaffi í til krónan ikki sæst longur, og so brennivín til krónan sæst aftur. Væl gagnist. Ikki so sterkt, at krónan ikki kann brúkast aftur. Hon er ein góð iløga.

Ein kaffikjauftur av kaffipunsi um dagin er góður fyri heilsuna. Tveir eru dupult so góðir.

Politikkurin kom sjálvandi eisini bóltandi niður í kaffi-krússið. Burðardygd og vistfrøði, drekkið ikki kaffi malið úr kaffibønnum, sum ólont børn hava biðið fyri. Stuðlið fátækum bóndum við at keypa teirra kaffi, sum er dýrari enn annað kaffi, so kapitalistarnir ikki skúma kaffiróman.

Kaffi er ein sosialur drykkur. Og eisini mentaður.

Í Reykjavík eru bókahandlarnir tempul, sum eru opin langt út á kvøldið. Bøkur á tveimum ella trimum hæddum og kaffistova.

Íslendingum dámar væl bøkur. Í Reykjavík eru eisini forn bókasølar. Og har er sanniliga vert at fara inn á gólvið, tað lítla av gólvi, sum er eftir, tí gamlar lisnar bøkur taka flestu fermetrarnar. Dungar av bókum, bókafløll, kilometrar av bókum á hillunum.

Gerið eina útferð hagar við varmaflösku og endiliga kumpassi, tí lætt er at villast í bókarúgvunum. Og nördarnir har inni vita ikki, hvar norður er.

Og nú fari eg at steikja mær brent kaffi.

Í grugginum ber til at finna forsagnir, eftirlitandi forsagnir. Eg síggi, at í morgin regnar, sunnudagin regnar, mánadagin regnar, ja, allar dagar regnar.

Bindið fyri kaffiposan.